

Madencilere gerçekçi bakış

Ralf Rothman, 'Süt ve Kömür'de Almanya'nın kömür diyarı Ruhr havzasına köylerini bırakıp gelen dört kişilik bir aileyi anlatıyor. 'Süt ve Kömür' başlığı köy ve şehri simgelese de okuyucu için 'süt ve bal' ilişkisini tetikliyor. Ama artık sütün içinde bal yerine kömür var.

ERHAN TEKTEK
erhan.tekten@gmail.com

Alman yazar **Ralf Rothmann**, günümüzün en seçkin ve özel hikâye anlatıcılarından biri. En çok Ruhr havzasındaki şehirlerde ve Duvar'ın yıkılmasından sonra Berlin'deki proleterlerin ve küçük burjuvaları dünyasını eserlerine taşıdı, 2. Dünya Savaşı sonrası gelişen endüstrinin bu iki sınıf için ne kadar zorlu geçtiğini her yönüyle inceledi. **Diyaloglarla dolu kusursuz dili, detayların gerçekliğini ustaca vermesiyle Alman edebiyatının en önemli yazarlarından biri oldu.**

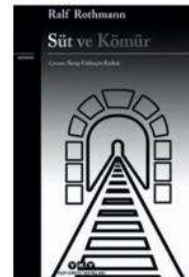
1953'te Schleswig'de doğan ve gençliği Ruhr bölgesinde geçen Rothmann, 2000'de yayımlanan 'Süt ve Kömür'de **sütçülük yaptıkları köyden maden ocaklarının olduğu şehre taşınan bir aileyi anlatıyor.** Romanın başında anlatıcı Simon'u, annesinin cenazesinden sonra yıllar önce yaşadıkları apartman dairesindeki dolapları karıştırırken buluyoruz. Anlatıcının evde bulunduğu not ("Simon! Annene vurdum, defalarca, üstelik yüzüne de. Kaçtı. O şimdi bizi yalnız bırakmak istiyor ama ben çalışmak zorundayım! Kardeşine göz kulak ol, annen sabaha kadar dönmemiş olursa okula gitmeyin. Baban"), onu 1960'ların sonundaki ergenlik dönemi anlarına, ailesine ve arkadaş çevresi içindeki duruma kadar götürüyor.

Simon, metin boyunca Ruhr bölgesindeki endüstriyel manzaranın iç karartıcı koşullarını ayrıntılarıyla anlatıyor. Bu dünya, dört kişilik işçi ailesi için her zaman taksitle yapılan ödemeler, sivri sutyenlerin moda olduğu, şehre hâkim olan toz ve tıgla örülen tuvalet kâğıtlarının egemenliğinde... İnek ve domuz gübresi, çamur ve evlerin arkasındaki büyük çukurların

yerini, şehirde asfalt sokaklar, apartman komşuları, cumartesi gecesi dans edilen barlar alıyor. 15 yaşındaki Simon ve nörolojik nöbetler geçiren kardeşi Thomas için para hiçbir zaman olmuyor, babalarının çok çalışmasına rağmen. Aile bireyleri arasındaki ilişkiler ise artık şehirle birlikte sevgiden yoksun kalıyor...

Rothmann, o kadar canlı anlatıyor ki, o insanları hemen yanı başınızda ya da yazar tarafından yerleştirildikleri odalarda görebiliyorsunuz. Yazar, onları ve yaptıklarını kesinlikle yargılamıyor. Onları tarif ediyor. İşçi evlerinin başyemeği lahana ve şehre hâkim kömür kokusunu da duyabiliyorsunuz kitabın sayfalarında. 'Süt ve Kömür' başlığı, köy ve şehri simgelese de okuyucu için 'süt ve bal' ilişkisini tetikliyor. Ama artık sütün içinde bal yerine kömür var! Yazar kömürün yarattığı proleterler ve çocuklarının ruhlarının derinliklerine iniyor. Başka ülkelerden gelen misafir işçilerin -kitapta İtalyanlar- Alman toplumu üzerindeki etkisiyle birlikte Rothmann, yalnızca genç Simon'un değil, aynı zamanda bir cumhuriyetin ergenlik zamanlarını da betimliyor.

Rothmann'ın büyük bir gözlem sonucu ortaya çıkardığı karakterlerinin yanında yerinizi alın; 1960'larda Sirkeci Garı'ndan Almanya'ya gitmek için yola çıkan trenlerin yolcuları da yoldaşınız olsun... ■

SÜT VE KÖMÜR

Ralf Rothmann
Çeviren: Serap
Gülerçin Karluk
Yapı Kredi Yayınları,
2021
128 sayfa, 22 TL.